

MASZyny I URZĄDZENIA

- 128 614.8:622.33:628.976 T2.4.52
Nowoczesna instalacja lampowni w kopalni węgla. „A modern Lamp room installation at thor celliery”. Colliery Quard. grudz. 50. — Opis sposobu, w jaki została rozwiązana w jednej z angielskich kopalń węgla instalacja lampowni, w której przechowywano 2.700 lamp. (Wg Pact, Nr 2, 1951).
- 129 614.825:621.314 T2.4.52
Provoost P. G.: Wykrywanie wad izolacji w transformatorach „De detectie van isolatiefouten in transformatoren bij beproeven met stootspanning”. Elektrotechnik, Nr 13, czerw. 50, s. 245; 19 str., 64 rys. — Wady izolacji w transformatorach mogą być wykryte i zmierzone na podstawie badań, dotyczących napięcia udarowego na uzwojeniu transformatorów. W artykule podany jest opis nowych dokładnych metod i danych teoretycznych, na których ta technika się opiera oraz przegląd literatury, odnoszącej się do przedmiotu. Podane są również wyniki prób przeprowadzonych na 5 typach transformatorów z licznymi diagramami; próba przy wysokim napięciu oraz wniośki. (Wg Pact, Nr 1, 1951).
- 130 614.8:620.1:778.3 T2.4.52
Homes G. A.: Radiografia małoobrazkowa „La micro-radiographie”. Arcos, Nr 118, lip. 50. — Przegląd stosowanych metod i wyników, jakie można uzyskać przy sprawdzaniu materiałów za pomocą radiografii małoobrazkowej. (Wg Pact, Nr 1, 1951).
- 131 537.17:614.8:621.175 T2.4.52
Duplicé H.: Jak wykryć przy pomocy rozczywnu fluorescencyjnego w sposób pewny pęknięcie w skraplaczu. „Comment, à l'aide d'une solution fluorescente, déceler avec certitude les fissures d'un condenseur”. Power, Nr 7 lip. 50. — Artykuł omawia zasadę i sposób stosowania metody wykrywania pęknięć w skraplaczu, opartej na użyciu płynu fluorescencyjnego. Przy napełnionym skraplaczu kieruje się snop promieni ultrafioletowych do wewnątrz i na końcu rur; wówczas specjalne zabarwienie ujawnia uszkodzenia. (Wg Pact, Nr 3, 1951).
- 132 614.8—057:614.833.4:661.937:665.85 T2.4.52
Przedostanie się acetylenu do butli z tlenem przy użyciu acetylenu rozpuszczonego. „Overstromen van acetylene in Znurstoffles bij gebruik van dissofsgas”. De Veiligheid, Nr 12, grudz. 50. — Opis wypadku, który miał miejsce na skutek wybuchu butli z tlenem, do której dostał się acetylen rozpuszczony podczas spawania. Autor usiłuje wytłumaczyć wypadek i zastanawia się nad sposobem zmniejszenia niebezpieczeństwa. (Wg Pact, Nr 3, 1951).
- 133 614.8—057:621.879.24:627.7 T2.4.52
Lammers-Schuh.: Niebezpieczeństwa uszkodzeń, na które są narażone dźwigi portowe na skutek burz i mrozów. „Dangers aux quels sont exposés les grues portiques par suite des tempêtes et du gel”. D. Ber, zeszyt 1, stycz. 51. — Opis różnych wypadków wywołanych działaniem silnych wiatrów oraz zamrażaniem dźwigów portowych. (Wg Pact, Nr 2, 1951).
- 134 614.8—027.2:614.833.4:662.92 T2.4.52
Smith J.: Zapobieganie wybuchom w piecach przemysłowych. „Preventing fuel explosions in gas and oil fired industrial furnaces”. Industr. Heat, Nr 10, paźdz. 50, s. 1729 i 1840; 11 str., 3 rys. — Analiza wypadków (wraz z ich przyczynami), które zdarzyły się w piecach ogrzewanych gazem. Zalecenia i przepisy bezpieczeństwa, których należy przestrzegać przy zapalaniu, podczas palenia, przy gaszeniu oraz przy po-
- nownym zapalaniu pieców różnego typu. (Wg Pact, Nr 3, 1951).
- 135* 614.8—057:621.979—78 T2.4.52
Smid F.: Zwiększenie bezpieczeństwa pracy na prasach przez wprowadzenie dwuręcznego zabezpieczenia. „Zvýšení bezpečnosti práce u lisu zavedením dvou-ručního zapínání v nové uprave”. Bezpečn. a Hyg. Prace, Nr 7, list. 51, s. 123; A₅, 1,7 str., 2 rys. — Artykuł opisuje wypadek, jaki się zdarzył robotnikowi obsługującemu tłoczkę marki Schuller, wprawianą w ruch pedałem nożnym; okaleczenie ręki nastąpiło przy ręcznym usuwaniu ścinaków. Jako środek zapobiegawczy autor zaleca zabezpieczenie dwuręczne, podając jednocześnie rysunek i opis tego zabezpieczenia oraz wskazując zakłady, które w Czechach mogą wykonać tego rodzaju zabezpieczenia.
- 136 614.821.3:658.516:729.391 T2.4.52
Chassy: Norma rusztowań. „Gerüstordnung”. — DIN 4420. D. B., zeszyt 2, luty 51. — Autor omawia normę dotyczącą konstrukcji rusztowań DIN 4420. Współpraca z architektami, którzy interesują się tym zagadnieniem, pozwoliła ustalić normy dostatecznie elastyczne, aby móc w przyszłości dostosować je do różnych okoliczności, które mogą w praktyce zaistnieć. Norma ta przewiduje: 1) Użytkowanie rusztowań, 2) Konstrukcję, 3) Zamurowania, 4) Szczegóły konstrukcyjne, 5) Stateczność, 6) Wznoszenie i używanie rusztowań, 7) Przepisy ogólne. (Wg Pact, Nr 3, 1951).
- 137* 31:614.8—057:616—057:658.2 T2.4.52
Jindrichova: Analiza wypadkowości w większej fabryce ciężkich maszyn. „Razbor urazovosti ve vestnim zavode tezkého strojírenství”. Bezpečn. a Hyg. Prace, Nr 7, list. 51, s. 125; A₅, 3 str., 2 tabl. — Artykuł stanowi wyciąg z referatu, jaki był wygłoszony w dniu 18.VI.51 na posiedzeniu Stowarzyszenia ortopedystów i traumatologów w Czechach. Autorka przeprowadziła analizę wypadków przy pracy, jakie zaszły w okresie między 1 stycznia a 30 maja 1951 r. w pewnej większej fabryce ciężkich maszyn. Klasyfikuje ona wypadki z punktu widzenia zarówno uszkodzeń poszczególnych części ciała, jak i przyczyn wypadków. Następnie omawia statystykę wypadków przy pracy, uzasadnia wysoki procent zapadalności na choroby zawodowe oraz wskazuje środki zaradcze.
- 138 614.83:621.383 T2.4.52
Ive C. A. C.: Zastosowanie komórki fotoelektrycznej jako zabezpieczenia. „The photo-electric cell and its application to safety”. Isos, Nr 17, t. 4 sierp. 50, s. 99. — Artykuł omawia różne zastosowanie komórki foto-elektrycznych, a w szczególności przy zabezpieczeniu palenisk, którym grozi wybuch w przypadku wygaśnięcia płomienia, przy wykrywaniu gazów, pyłów atmosferycznych, przy zabezpieczeniu maszyn, przy wykrywaniu nadmiernego napięcia instalacji elektrycznych, przy sprawdzaniu wysokości pojazdów przejeżdżających, pod mostami i przy kontroli temperatury. (Wg Pact, Nr 3, 1951).
- 139* 621.136:628.512:667.67 T2.4.52
Diemidowicz S. W., Szarowskij M. W.: Polepszenie warunków pracy przy malowaniu wewnątrz zbiorników tendrów parowozowych. „Ozdorowlenie usłowij truda pri wnutriennej okraske tiendriernych bakow”. Gigijena i Sanit. mies., Nr 12, grudz. 51, s. 49; B₅, 1 str., 1 wykr. — Przy malowaniu wewnątrz zbiorników tendrów parowozowych używano dotychczas masek ze względu na powstawanie par węglowodorów. Artykuł omawia nową metodę wentylacji, polegającą na wytworzeniu stałego prądu powietrza przepływającego przez zbiornik, przy czym malarze posuwają się przeciw prądowi. Po zastosowaniu tej metody zawartość par węglowodorów spadła z 5,03 mg/litr (bez

wentylacji) do 0,05 mg/l. W powietrzu uchodzącym z otworu zawartość tych par wynosiła 0,84 mg/litr. Metodę tę przyjęto do rozpowszechnienia na kolejach ZSRR.

140 614.8:621.931—78 T2.4.52
Schontag L.: **Doświadczenia fabryczne z piłą tarczową, która nie powoduje odrzutu drewna.** „Betriebserfahrungen mit dem rückschlagsicheren Kreissägeblatt“. D. B., zeszyt 2, luty 51. — Artykuł podaje profil zębów piły i pozycję, jaką powinna zająć piła w stosunku do stołu, aby uniknąć odrzutu przedmiotów przerzynanych. (Wg Pact, Nr 3, 1951).

141* 614.8:621—78 T2.4.52
Bickel E.: **Dostosowanie maszyny do człowieka.** „Anpassung der Maschine an den Menschen“. Industr. Organ., Zürich, Nr 5, 51, s. 139; A₄, 10 str., 16 fot., 9 rys. — Autor omawia sprawę stosunku człowieka do maszyny w ujęciu historycznym i udawadnia, że ułatwienia wprowadzone do pracy opłacają się, gdyż wpływają korzystnie na samopoczucie obsługującego maszynę jak również na podniesienie wydajności produkcji. Podane są 3 zasadnicze motywy, jakimi winni się kierować konstruktorzy maszyn: 1. Zmniejszenie ogólnego wysiłku fizycznego, 2. Zmniejszenie wysiłku narzędzi zmysłów, szczególnie wzroku i słuchu, 3. Zmniejszenie wysiłku umysłowego i poprawę samopoczucia pracującego. Jako jeden z najlepszych sposobów uzyskania wyżej określonych warunków, autor uważa pełną automatyzację maszyn produkcyjnych.

142 614.8:621—79:621.3.027.3:674.7 T2.4.52
Urządzenie do badania masztów do wysokiego napięcia. „Prüfanlage für Hochspannungs-Leitungsmasten“. V. D. I. t. 92, Nr 34, grud. 50, s. 981. — Opis urządzenia doświadczalnego zainstalowanego w Anglii, w celu poddania próbom wytrzymałości masztów o wysokości do 30 m. Urządzenie składa się z 3-ch masztów stałych i sztywnych, pozwalających przy pomocy wielokrążków poddać różne części masztu próbom wytrzymałości na obciążenie, któremu będą poddane w praktyce. Maszt do prób umocowany jest na specjalnej podstawie przystosowanej do różnych wymiarów. (Wg Pact, Nr 1, 1951).

143 614.8:621.81—74 T2.4.52
Lipson Ch.: **Dlaczego części maszyn zawodzą?** „Why machine parts fail?“ — Mach. Design., Nr 5, maj 50, s. 95; 6 rys. — Nr 6 czerw. 50, s. 111; 7 str., 17 rys., Nr 7, lip. 50, s. 141; str. 11 rys. 1 tabl. — Nr 8 sierp. 50, s. 157, 4 str. — Autor podaje opisy uszkodzeń części maszyn. Przeprowadzona analiza pozwala na klasyfikację i identyfikację stwierdzonych braków. Pęknięcia (złamania) mogą być spowodowane: zmęczeniem materiału, warunkami pracy, zmiennym obciążeniem, wadliwym połączeniem, uderzeniem. Rozmaite rodzaje braków mogą spowodować unieruchomienie maszyny. W dalszym ciągu swej pracy autor zajmuje się szczególnie pęknięciami spowodowanymi zmęczeniem materiału. Kilka przykładów ilustruje pęknięcia proste i złożone; autor rozróżnia również zmęczenia materiału o przyczynach chwilowych. Omawia szybkość rozszerzania się szczelin. (Wg Pact, Nr 1, 1951).

144 534.8:614.8:621.791.3 T2.4.52
Rankin A.: **Praktyczna metoda kontroli szwów spawalniczych.** „Practical butt weld inspection“ Welding, Nr 5, maj 50, s. 119; 11 str., 13 rys., — Nr 6, czerw. 50, s. 243; 5 str., 5 rys. — Artykuł zawiera: zastosowanie ultradźwięków do wykrywania wad spawania; próby falami poprzecznymi; zasadę rozpoznawania długości i głębokości; sprawdzanie oscylogramu; regulowanie czułości aparatu; wnioski. (Wg Pact, Nr 1, 1951).

SZKODLIWOŚCI CHEMICZNE

145* 613.632.4:628.512:667.246.2:677.2 (061.6) T2.4.52
Ascik K., Piotrowski J., CIOP i Instytut Medycyny Pracy.: **O niebezpieczeństwie zatruc aniliną w farbiarstwie tkanin bawełnianych.** Prace CIOP, Nr 2, 1951, s. 7; 7,5 str., 4 tabl., 3 rys., 8 poz. bibl. — W pracy podane są wyniki badań stężeń par aniliny w powietrzu wykończalni dwóch fabryk przemysłu bawełnianego. Analizy powietrza wykazały, że największe ilości aniliny ulatniają się przy suszeniu tkanin oraz przy ich napawaniu na napawarkach. W związku z istniejącym niebezpieczeństwem ostrych i przewlekłych zatruc aniliną przy wytwarzaniu czerni anilinowej, autorzy artykułu podają konkretne wskazówki, zmierzające do obniżenia stopnia parowania aniliny. Opierają się one na zmniejszeniu ilości wolnej aniliny w używanej recepturze, mechanizacji procesu technologicznego wytwarzania czerni anilinowej, hermetyzacji aparatów i urządzeń oraz usprawnieniu istniejącej wentylacji wyciągowej.

146 613.632:614.8—057:616—057:621.791.75 T2.4.52
Pozzi.: **Niebezpieczeństwa przy spawaniu łukiem.** „Les dangers de la soudure a l'arc“. Arch. Mal. Profess. list. 49, s. 3. — Obszerny artykuł opracowany w Instytucie Badania i Zapobiegania Chorobom Zawodowym, w Paryżu, obejmuje badania szeregu objawów pochodzenia fizycznego i chemicznego, spowodowanych pracą przy spawaniu łukiem. Patologia zawodowa zależna jest od dwóch głównych przyczyn: procesu pracy i środowiska pracy. Autor omawia szkodliwe działanie tworzących się podczas procesu pracy gazów, pyłów metalowych i mineralnych oraz związków chemicznych. Wadliwy sprzęt ochronny robotnika może również powodować wypadki. Środki ochrony osobistej obejmują: ekrany i szkła ochronne, odprowadzanie tworzących się gazów, środki ochrony ogólnej są zależne od warunków miejsca pracy. (Szczegółowe streszczenie w bibl. CIOP. (Wg Pact, Nr 3, 1951).

147 616—099:661.8:674.04 T2.4.52
Sławciło S. K., Danilina A. F.: **Zakażenie drewna czteroetylkami ołowiu.** „Zarażenie drewna tetracetylkami“. Gigijena i Sanit., mies., Nr 7, lip. 51, s. 49; B₅, 1 str. — Artykuł zawiera opis zakażenia drewna czteroetylkami ołowiu. Przy transporcie czteroetyliku ołowiu zachodzą przypadki rozlania się tej silnej trucizny i jej parowania. Zarówno w jednym, jak i w drugim przypadku, obserwuje się wchłanianie tej substancji przez drewno. Bez odpowiedniego zabiegu drewno takie (wnętrza wagonów, ciężarówki itp.) może stać się źródłem zatruc. W doświadczeniu udało się oczyścić drewno od czteroetyliku ołowiu w stosunkowo krótkim czasie (5—6 godz.), działając na drewno parą wodną o temp. 100°C.

MEDYCYNA PRACY

148* 614.23:616—099:661—099 T2.4.52
Fridland I.G.: **Zagadnienie badań lekarskich robotników.** „K woprosu o medicinskih osmotrach raboczich“. Gigijena i Sanit., mies., Nr 8, sierp. 51, s. 29; B₅, 2,5 str. — Autor podaje w artykule, że określone badania robotników, pracujących w takich zakładach, gdzie mogą oni podlegać działaniu tlenu węgla, jest niezbędne. Omawiając objawy przewlekłego zatrucia CO, autor podaje szereg przeciwwskazań, które należy brać pod uwagę przy kwalifikowaniu kandydatów do podobnych zakładów. W razie stwierdzenia przy okresowym badaniu zmian chorobowych należy robotnika przenieść do innej pracy.

Gwiazdka przy numerze kolejnym oznacza, że dany dokument znajduje się w bibliotece CIOP.

Niniejszy Przegląd Bibliograficzny zawiera jedynie część analiz dokumentacyjnych publikacji z zakresu ochrony pracy. Pełna dokumentacja ukazuje się w postaci kart dokumentacyjnych, wydawanych przez Centralny Instytut Dokumentacji Naukowo-Technicznej (Warszawa, ul. Ligońska 8). CIDNT przyjmuje prenumeratę kart dokumentacyjnych, która może obejmować zarówno całą dokumentację naukowo-techniczną, jak działy lub poszczególne zagadnienia i tematy techniczne. Cena karty dokumentacyjnej wynosi w prenumeracie 10 groszy.

CIDNT wykonuje za zwrotem kosztów fotokopie i mikrofilmy publikacji objętych przeglądem bibliograficznym, jak i kartami dokumentacyjnymi.